

OLDTIMER MODELFLYVERNE

tidsskrift for

Dansk Modelflyve Veteranklub

Nr. 1—2007

SAM chapter 1935

16. årgang

CZ—Hydro

Benzinmotormodel konstrueret af Christian Zøylner fra modelflyveklubben OZ — den senere Rungsted Modelflyveklub. Modellen blev fløjet på Øresund i 1941.

Billedet er fra Jørgen Dommergaard's fotoalbum som Eli Nielsen i Lyngby har sørget for kom i klubbens besiddelse.

Vi vil prøve at få Chr. Zøylner til at berette om flyet i et senere nummer.

Dansk Modelflyve Veteranklub SAM-1935

Stiftet den 6. oktober 1991

Formand:

Frede Juhl
Gl. Færgevej 22
Alnor
6300 Graasten
Tlf.: 74651457

Sekretær:

Hans Fr. Nielsen
Klemivej 4
8355 Ny Solbjerg
Tlf.: 86927876
e-post: hfn@sport.dk

Kasserer:

Fritz Neumann
Kjærsvvej 73
4220 Korsør
Tlf.: 58372376
e-post: fritz@dawc.dk

DMV's hjemmeside: www.dmvk.dk

Webmasteren meddeler.

Billeder er altid velkomne, det gør vor hjemmeside mere interessant.

DMV's tegningsarkiv bestyres af Poul Rasmussen, Nyvangsvej 25, 2.th. 4400 Kalundborg. Tegninger kan bestilles hos Poul skriftlig eller på tlf. 59516211. Vi vil fra tid til anden bringe en opdateret liste over tegningerne her i bladet.

Redaktør: Frank Dahlin, Toftevungen 12, Ålsrode, 8500 Grenaa. Tlf.: 97372442
e-post: frank_dahlin@aalsrodes.net

som gerne modtager stof og billeder til bladet, også håndskrevne ting er velkomne.

Kalender 2007

12. maj SMOS holder vårkonkurrence på Rinkaby feltet i Sverige. Søndag er reservedag.

14. maj Hyggetræf på Røde kro svæveflyvecenter. Kontakt Frede eller Hans.

12. august Træning og trimning på Skjern enge eller Randbøldal hede.

25. og 26. august SMOS holdes SM på Rinkaby feltet.

Deltagelse og indkvartering som sædvanlig.

15. og 16. september. Danske Oldtimer Mesterskaber på Skjern Enge.

31. december Årsrekordåret slutter.

Årsrekorder indføres i varighed og distance, modelklasse underordnet, almindelige konkurrence-regler gælder og sekretæren modtager resultater.

Klubben udsætter en flaske god vin til vinderne.

Som bekendt er vi også velkommen til FF- Unionens konkurrencer.

15. april VÅR 1 Skjern enge.

29. april VÅR 2 Kongenshus hede.

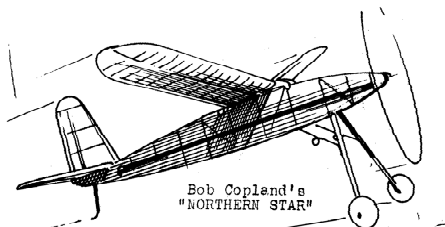
3. juli Jyllandsslaget Kongenshus hede.

26. august HØST 1 Randbøldal hede

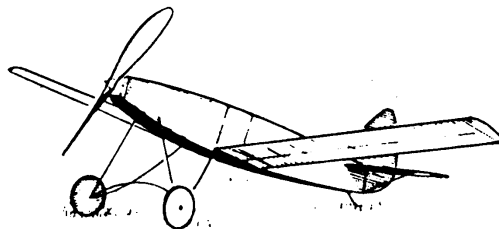
15. og 16. september DM på Skjern enge.

30. september HØST 2 Kongenshus hede.

FF - Unionens konkurrencekalender kan desuden ses på deres hjemmeside med adressen. www.ffu.dk eller kan ses i Modelflyvenyt.

Side 2

Historien om IK 250 Goofy , det første radiostyrede modellfly i Danmark.

Som lovet i sidste nummer bringer vi her Bendt Schmidt's beretning om Goofy og dens videre skæbne:

Min motormodel IK 250 Goofy tegnede jeg i 1953, og den kom kun ud at flyve en enkelt gang, så vidt jeg husker i vinteren 1954.

Som det fremgår af min brors beskrivelse endte flyvningen med et mindre havari. Ikke desto mindre mener jeg at vi var de første der forsøgte sig med en radiostyret motormodel.

Modellens videre skæbne er følgende:

I nogle år var den bare til pynt- og indimellem til fornøjelse som legetøj for vores børn.

Jeg havde lagt modellflyvningen på hylden i en årrække, og i slutningen af 90'erne kom Hans Fr. Nielsen på besøg for at se om jeg havde nogle gamle fly. Han fik min Diogenes og IK 250 med, og den sidste restaurerede han halvt og udstillede den i en periode på flymuseet i Stauning.

Derefter har den tilbragt en rum tid på Hans's loft, men ved Danmarksmesterskaberne i Skjern 2006 spurgte jeg Hans om jeg måtte få den igen. Nu har jeg så brugt en del tid på at tage beklædningen (moll) af og derefter at måle modellen op, for originaltegningen var jo for længst forsvundet. Resultatet kan ses her.

Vinter 2006

Vinter 1954

Forsøg med radiostyret modelfly Radioen i IK-250 GOOFY.

Da forsøget foregik for godt fyrré år siden, og hele styringen, incl. sender og modtager, forlængst er hugget op, er det vanskeligt at beskrive systemet i detaljer.

Der var kun styring af sideroret. Hjertet i systemet var et palhjul med otte stillinger, der via en trækstang drejede sideroret. Der var således to stillinger til højre, to til venstre og to neutrale. Systemet er i og for sig robust, men det var svært at styre fordi palhjulet kun kunne gennemløbe stillingerne i en bestemt rækkefølge: 1 = neutral, 2 = svag højre, 3 = højre, 4 = svag højre, 5 = neutral, 6 = svag venstre, 7 = venstre, 8 = svag venstre, 1=neutral osv. Der var ingen tilbagemelding om rorets stilling, så det var nødvendigt både at se flyets retning og at vide hvilken indstilling næste tryk på sendetasten ville give.

Senderen og modtageren arbejdede på en frekvens i et af de bånd der var tilladt til amatørradio. Sendeeffekten var meget lav, og der blev kun sendt en kort impuls ved hvert tryk på sendetasten.

Både sender og modtager var bestykket med rør, og batteridrevet. I modtageren i flyet var der anvendt en type minirør, der også blev brugt i den tids høreapparater. Modtageren fyldte således ikke ret meget, men rørene krævede både glødespænding 1,5 V og anodespænding 30 V, så vægten af batterier og af relæet der betjente palhjulet gjorde flyet ret tungt.

Vægten var nok en af grundene til at flyet blev beskadiget under en landing og aldrig kom i luften mere.

Erik Schmidt

Byggebrættet.

Der er aktivitet rundt om i landet, men tilsyneladende mest i Jylland, men fra Sydsjælland meddeles det at Bent Schmidt er næsten klar med en ny Diogenes.

På Fyn er Tage Hansen færdig med vingerne til en TH-35, en motormodel som Tage fløj med ved det internationale stævne på Eaton Bray i England i 1946, modellen var monteret med en Monsun 2,5 prototype som Tage havde fået til afprøvning. Nu bliver modellen monteret med en Viking 2,5.

Bjarne Jørgensen er næsten færdig med en amerikansk Wakefield.

Frede Juhl er godt i gang med OJA, en finsk A-2 model. Poul Christensen er færdig med en Aurikel og er nu startet på en Skymaster. Hans Fr. er færdig med sin tredje Diogenes, og der bygges på en A-2 selvkonstruktion fra 1958. Frank Dahlin har en ungarsk svævemodel CSOKA fra ca. 1948 klar til beklædning, den passer i den svenske klasse S2, samt en amerikansk gasser med en Tee Dee .020, Senior Playboy som er næsten klar til prøveflyvning.

Playboy Senior

Hans Fr.'s nye 1958 A2er med tungesamling af vingerne.

Landsmødet 2007.

Landsmødet blev afholdt i Korsør, søndag d.18. Marts og igen med Fritz Neumann som vært.

1.0 Valg af dirigent og referent.

Mødet startede kl.11.00 med formandens velkomst. Herefter blev Fritz valgt som dirigent og Hans som referent. Dirigenten konstaterede landsmødet rettidigt indkaldt og gav derefter ordet til formanden Frede Juhl.

2.0 Formandens beretning og oplæg til årets aktiviteter.

Vi har afholdt 2 udstillinger. Den første i Egå i forbindelse med Århus modelflyvernes pilottræf, den anden i Stauning Veteranflysamling. Her var temaet A-2 modeller fra 1946 til Hans Hansens VM sejr i 1953. Kan en lignende udstilling etableres på Sjælland ?

Vi har haft et hyggeligt træf på Rødekro svæveflyvecenter, desværre kun med 5 deltagere. Vejret i top, men hvor blev andre mobile modelflyvere af?

Traditionen tro deltog vi i de svenske oldtimer mesterskaber og igen med en sejr i holdkonkurrencen og med Hans som individuel mester i kl. S-int. I klasse S-3 blev Frede, Hans og Bent Schmidt nr. 2-3-6. I år håber jeg på større dansk deltagelse?

De danske mesterskaber blev afholdt på Skjern Enge og sammen med FF-Unionen. Søndag blev der fløjet, men desværre var vi få. Det største deltagerantal var i kl. A-2 med 5 veteraner.

Vi manglede bl.a. svenskerne og de der havde valgt at flyve moderne. Hans vandt i klasserne A-1, A-2 og A-3, mens Frede vandt i veteran A-2.

Vort blad er kommet i gode hænder igen. Frank Dahlin har gjort 3 gode blade i 2006. Han efterlyser stadig stof fra de medlemmer som vi ikke ser el.hører fra. De er i besiddelse af både gode oplevelser og historier, samt sjove modelkonstruktioner.

I bestyrelsen arbejder vi stadig på en ny folder. Der har været afholdt 2 bestyrelsesmøder med referat i "Oldtimeren". Abonnementet på SAM er genetableret og fungerer godt.

Skjern klubbens lokale på Amagerskolen er rømmet og de interessante effekter er overflyttet til et midlertidigt lokale i Stauning. Til sommer får vi forhåbentlig det lovede depotrum.

Efter kontakt med Svensk Flyghistorisk Forening kan vi få del i Johs. Thinesens store billedmateriale mod et mindre beløb.

Årsrekorden i varighed blev vundet af Hans, forfulgt af Bent. Begge mistede deres Diogenes.

3.0 Klubbens regnskab, økonomi og budget.

Fritz fremlagde regnskabet som viste et underskud, som måske kan føre til en forhøjelse af kontingentet. Egenkapitalen er på ca. 7.500 kr. Regnskabet godkendt. Medlemstallet er nu 50.

4.0 Indkomne forslag.

Bestyrelsen har ikke modtaget forslag, men foreslår selv en kontingentforhøjelse på 20 kr.

Forslaget vedtaget. Kontingent for 2008 er så 170 kr.

5.0 Valg af formand, sekretær og kasserer, samt en suppleant og en revisor.

Alle modtog genvalg. Formand Frede Juhl, sekretær Hans Fr. Nielsen, kasserer Fritz Neumann, suppleant Tage Hansen og revisor Børge Hansen.

6.0 Eventuelt, herunder tid og sted for næste landsmøde.

Efter en del diskussion blev DM fastlagt til d.15-16 sept.på Skjern Enge og sammen med FF-unionen . Det bør diskuteres med de der flyver begge steder, om en bedre tilrettelse af det fælles DM er mulig. Børge Hansen skænkede foreningen nogle diplomer og pokaler, tak til Børge.

Næste landsmøde afholdes LØRDAG d. 8 MARTS på Fyn, nærmere ved bestyrelsen.

Tak til Fritz for mange gode arrangementer i Korsør.

7.0 Beslutningsprotokol. Som afslutning på et godt landsmøde oplæste referenten mødereferatet.

Deltagere: Poul Christensen, Børge Hansen, Frede Juhl, Erik Knudsen, Jens Arne Lauritsen, Fritz Neumann, Hans Fr. Nielsen, Bent Schmidt og Carl Erik Widell.

Årets første konkurrence.

Efter et godt landsmøde, fortsatte deltagerne med at flyve indendørs med den medbragte FLUGAN. Fritz havde reserveret "Marmorsalen" på en nærliggende skole som flyveplads. Deltagerne skulle flyve 4 starter, med de bedste 2 som gældende. Det viste sig hurtigt at Widell havde forberedt sig bedst, el. var det de mange år som fremragende Wakefield flyver der gjorde forskellen. Med Hans som tidtager blev resultaterne:

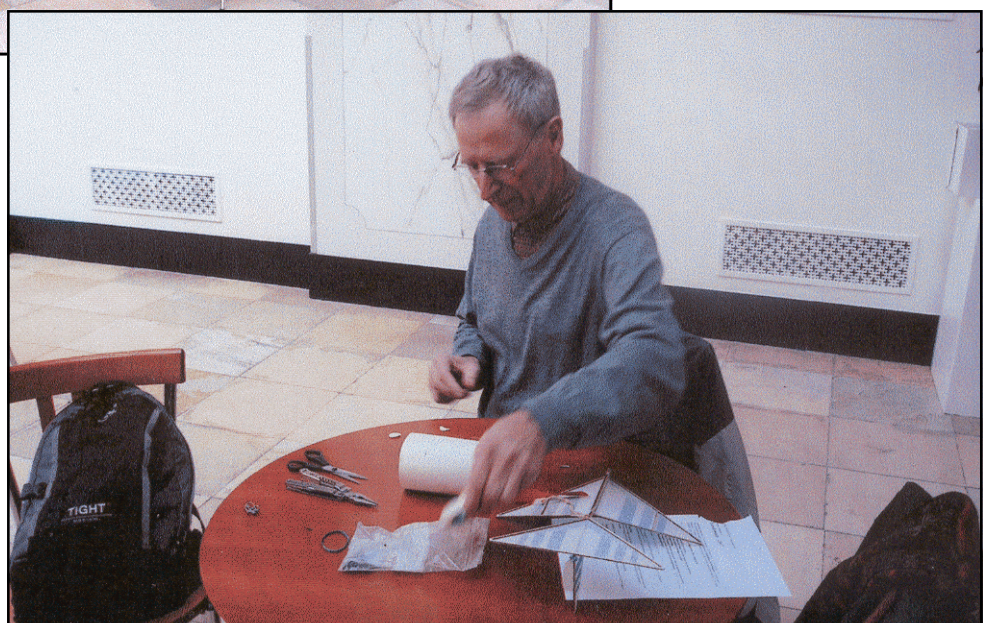
Carl Erik Widell	: 22,6 sek. og 21,3 sek. ialt 43,9 sek.
Frede Juhl	: 15,5 „ og 13,7 „ ialt 29,2 sek.
Poul Christensen	: 14,3 „ og 10,6 „ ialt 24,9 sek.
Fritz Neumann	: 12,5 „ og 12,4 „ ialt 24,9 sek.

Widell vandt således denne lille konkurrence og havde desuden dagens bedste flyvning. Tak til Fritz for arrangementet og til deltagerne for en herlig afslutning på årets landsmøde.

Widell forklarer — —

Poul Christensen forbereder en flyvning.

Præmieoverrækkelsen ved wakefieldkonkurrencen 1956

Vinderen **Lennart Pettersson** fra Sverige i midten. Til venstre **Anders Håkansson**, som fløj proxy for nr. 2 **Herb Kothe**, USA. Til højre **Erik Knudsen**, Danmark og **John O' Donnell** fra England. Vi måtte dele tredjepladsen. Foto: Aeromodeller

Herover ses de 3 svenske "wakefieldesser" **Anders Håkansson, Lennart Pettersson og Ragnar Åhman** i det våde blæsende vejr. Foto: Erik Knudsen

Til højre russeren **Matvejev** med sin model bygget delvist af en sibirsk græsart. Vingen var meget fleksibel: I det hårde vejr sidst på dagen foldede vingetipperne ind under vingen i begyndelsen af en start. Efter dykket i jorden kunne vingen bare "foldes" ud igen. En fantastisk velflyvende model i roligt vejr. Foto: Model Aircraft

Radoslav Cizek holder modellen for en af sine holdkammerater, som også anvender Rados konstruktion. Holdet blev nr. 10 i holdkonkurrencen.

Den uheldige italiener **Guido Fea** med sin hurtigstige model, som fløj væk i 4. periode efter 4 max-flyvninger. Han blev nr. 5 i 8-mandsfly-offet i 1955.

Ole Meyer Larsen er ankermand for **Niels Wagner Sørensen**. Han blev nr. 23 på dagen - en god fremgang fra 1955, hvor han blev nr. 54.

Karl Erik Widell med den bedste danske model. Den fløj formidabelt under trimningen aftenen før konkurrencen. Han blev nr. 46 med kun 4 starter og forfulgt af uheld... I 1955 nr. 8.

Flot klassisk jordstart af nr. 5 russeren **E. Smirnov**.

Arne Blomgren - verdensmester 1952 fløj proxy for nr. 15 amerikaneren **Cliff Montplaisir**.

Udviklingen af mine wakefieldmodeller fra 1956 og 1957

Den sidste wakefieldkonkurrence med "rigtige wakefieldmodeller" - dvs. modeller med fri gummimotorvægt - blev fløjet på Cranfield i England i 1953. Udfordringen ved disse modeller var at bygge modellen så let som muligt, så den største del af totalvægten 230 g blev motorgummi. Men med mere motorgummi krævedes en stærk model. Adgang til let, men samtidig stærk balsa var en nødvendighed. En konkurrence havde 3 perioder og 5 min. max-tid

I 1954 blev motorvægten sat ned til 80 g, og periodetallet blev 5 med et max på 3 minutter. Umiddelbart var jeg glad for de ekstra 30-40 g materialer til at styrke de skrøbelige modeller. Kroppen blev helt beklædt med balsa og forkrop og midtervinge blev forstærket. For første gang brugte jeg fældbar propel. Min 1955 model kan ses nederst på siden. Modellen fløj hæderligt, men var træg i det og var ikke særlig stabil. Den fløj dog godt nok til en placering som nr. 27 ved VM i 1955 i roligt vejr - men i vind duede den ikke.

Så noget måtte gøres...

En artikel af Sigurd Isacson om koncentreret vægtfordeling for at forbedre stabiliteten havde stor indflydelse på mine overvejelser.

Kroppen blev igen opbygget af lister og haleplan og vingetipper bygget meget lette.

For at få modellen op på totalvægten blev der placeret 25 g bly i tyngdepunktet.

Den fældbare propel blev droppet og en friløbspropel med 46 cm diameter og stigning 62 cm skåret meget tynd i piletræ anbragt i stedet. Min opfattelse var, at en friløbspropel virkede meget stabiliserende i glidet i uroligt vejr. Frontalmodstanden af propellen under friløbet blev mindre med lille diameter og stor stigning. Piletræspropeller havde jeg gode erfaringer med fra en C-1'er Cleo, som fløj langt bedre efter at balsapropellen blev udskiftet med en piletræspropel.

Under landing, hvor friløbspropellen var udsat og let

knækkede, var piletræspropellen meget stærkere.

Turbulenstråde på vinge og haleplan blev prøvet for at bedre glid og stabilitet. På vingen uden større effekt - men stabiliteten i uroligt vejr blev markant dårligere, når turbulenstråden på haleplanet blev fjernet. Tråden blev så anbragt permanent foran haleplanet forkant for optimal virkning.

Min nye model opfyldte alle forventninger. God stabilitet under alle forhold, fine termikegenskaber og med godt pirelligummi et formidabelt stig. Den skaffede mig i 1956 et nordisk mesterskab og en tredjeplads ved VM i Høganäs samt andre fine resultater. Både ved NM og VM viste den sig på højde med de bedste.

Hjemvendt fra Høganäs konstrueredes 1957 modellen efter samme principper. Da jeg havde fået noget meget let og stærkt 1,5 mm balsafiner, blev det anvendt til den slankere diamondformede krop. Alligevel kunne 30 g bly anbringes i tyngdepunktet.

Modellen vandt DM 1957 på sine trimflyvninger.

På grund af uddannelse og arbejde blev modelflyvning lagt på hylden indtil 1968, hvor gummivægten var sat ned til 50 g. Både 56 og 57 modellerne eksisterer endnu - dog ikke flyveklare.

I 1955 og 1956 bestod det danske wakefieldhold af K.E. Widell, E. Nienstædt, Niels Wagner Sørensen og undertegnede. Resultaterne individuelt med Widells 8. plads i 55 og min 3. plads i 1956 samt holdplaceringer som nr. 8 i 1955 og nr. 6 i 1956 placerede os efterhånden i international topklasse.

Med Køsters VM sejr i 1965 og den danske holdsejr i 1971 ved de herrer Nienstædt, Kongsberg og Schwartsbach nåede dansk wakefieldflyvning et foreløbigt højdepunkt.

Erik Knudsen

Min 1955-model jordstartes overvåget af Erik Nienstædt th. og Børge Hansen tv.

Mine bedste 80-gramsmodeller. Til venstre 1957-modellen og til højre 1956-modellen